

Marktwerving binnen het onderwijs

29 september 2022

Je dochter Nadia, gaat naar de basisschool. Een basisschool dicht in de buurt, maar waar men, net zoals op vrijwel elke school, te maken heeft met beperkte financiële middelen en de roosters met hangen en wurgen tot stand komen. De meesters en juffen hebben eigenlijk te weinig tijd om échte aandacht te geven aan jouw kind. Gevolg: een leerachterstand. Op de middelbare school bestaat hetzelfde probleem. Daarom kun je je kind laten bijspijkeren met behulp van een bijlesinstituut. Deze heeft tegenwoordig een eigen klaslokaal binnen de school. Je wilt Nadia hiernaartoe laten gaan. Je wilt immers het beste voor haar. Maar kun je dit wel betalen?

Na de middelbare school gaan de leerlingen een keuze maken. Mbo, hbo, universiteit... Door de toenemende aantallen studenten moesten deze instellingen efficiënter georganiseerd worden. Het gaan leiden als een bedrijf is de oplossing: geld binnenhalen, efficiënter werken, dus meer managers, waaraan oeverloos verantwoording moet worden afgelegd. En om dit nog beter te laten functioneren: fuseren, fuseren, fuseren! Marketing en branding worden gebruikt om opleidingen aan de man te brengen. Met als gevolg dat leerlingen niet altijd het juiste vervolgonderwijs kiezen. Zo wordt bijvoorbeeld universiteit gezien als het hoogste en zogenaamd altijd beter dan hbo.

Nadia heeft de instelling van een hbo'er, maar gaat dus toch maar naar de universiteit. Door de kennisachterstand en de hoge diversiteit in de populatie is de onderwijskwaliteit omlaag gegaan. De universiteit is verworpen van een elite plek van de wetenschap tot massa-industrie. Waar financiën belangrijker zijn dan het afleveren van kritisch denkende studenten. Een werkplek waar personeelszaken nu human resources heet. Wetenschappelijk personeel wordt hier afgerekend op basis van hun citaten en hoeveelheid papers. Onderzoekssubsidies zorgen voor extra, maar tijdelijk geld. Deze worden niet zomaar verstrekt. Wie zich het beste weet te verkopen die wint. Beter onderzoek leidt tot hogere internationale rankings. Hierdoor hebben succesvolle onderzoekers te veel macht en fraude is hiervan een neveneffect.

Voor Nadia, krijgt de universiteit financiering. Ze doet ook aan onderzoek mee en levert onderzoeksopdrachten in, maar wordt zij opgeleid tot een bekwame wetenschapper? Het lesgeven is door de hoogleraar uitbesteed aan tijdelijke docenten zodat ze zich puur kunnen concentreren op onderzoek. Tijdelijke docenten die soms al jarenlang tijdelijke contracten hebben en daarom geen normaal zeker bestaan kunnen opbouwen. Daarbij krijgen ze standaard een part-time contract, zodat ze lekker veel ruimte houden voor overwerk.

De financiën van de universiteiten lopen deels via holdings. Deze holdings vallen niet onder de cao en de wet normsalarissen. Bestuurders kunnen hier de patenten, uitgevonden door hun personeel, beleggen en zichzelf trakteren op exorbitante salarissen.

Onderwijs is de backbone van de samenleving. Maar deze backbone is niet zo sterk meer als het ooit was en sommige schenkels liggen te trekken in de avondsoep van bijlesinstituten, CEO's en bestuurders van onze prachtige instellingen.
